

PROBLEMES MEDIAMBIENTALS

El **paisatge natural** s'enfronta a perills de dos tipus: d'una banda existeixen els riscos d'origen natural, per exemple

- Els fenòmens **geològics**: sismes, erupcions volcàniques, lliscaments de terra o desprendiments (amb trencament)
- Els fenòmens **meteorològics**: inundacions o riudes, sequeres i incendis forestals, calamarsa, tempestes amb gran aparell elèctric, onades de fred, temporals de neu, onades de calor i temporals de vent.

D'altra banda estan els riscos d'origen humà.

- L'expansió de les **ciutats**, acaba amb els paisatges naturals i augmenta la contaminació amb els abocaments d'aigües fecals
- L'extensió de l'**agricultura** i la ramaderia, acaba amb els nutrients del sòl i contamina amb fertilitzants i insecticides.
- L'expansió **industrial** per a cobrir les demandes de la societat de consum provoca la contaminació de les aigües pels abocaments i els residus i contaminació atmosfèrica per l'emissió de gasos contaminants. La contaminació de l'atmosfera bloqueja l'eixida dels raigs solars (efecte d'hivernacle) i fa que augmenten les temperatures (calfament global)
- L'**explotació dels recursos** forestals (tala d'arbres) provoca desforestació i l'explotació de recursos naturals provoca contaminació per l'ús de maquinària que emet gasos contaminants.
- Quan no tots poden accedir als recursos disponibles, com l'aigua, el sòl o els boscos, es produeix desigualtat entre els diferents grups de persones (grups socials) que formen un país i entre els diferents països. Quan es tracta de recursos bàsics, si no poden accedir a ells es produeixen **desastres humans** (fam, epidèmies) i **guerres**.

Pro.1. Localitza en la premsa o per Internet dos successos: un fenomen d'origen natural i un altre fenomen d'origen humà que hagen afectat un lloc concret i respon a aquestes preguntes per a cada succés: A. Mena de fenomen. B. Lloc o zona on es va produir. C Any i estació en la qual es va produir. D. Efectes que va tindre. E Periòdic/web d'on has pres la informació, F Quines solucions podrien prendre's per a alleujar la situació que s'ha produït. G Quines propostes se t'ocorren perquè no torne a passar o que si passa siga menys nociu.

Pro.2. Busca un exemple concret d'un poble o un territori que no tinga accés a algun recurs natural bàsic per a la vida dels éssers humans (aigua, aliments, etc.). Quines opcions tenen els seus habitants per a sobreviure?

Per a **reduir la degradació ambiental**, les autoritats prenen una sèrie de mesures per a previndre i reduir els efectes dels fenòmens naturals i per a protegir el medi ambient de la intervenció humana. Això s'aplica de manera desigual en cada país:

- **Lleis per a previndre els efectes dels fenòmens naturals.** Com aquelles que impedeixen la construcció en zones de risc on poden produir-se riudes (rierols, barrancs). Amb altres lleis que prohibeixen encendre foc en unes certes zones.
- **Lleis específiques per a evitar la contaminació** que obliguen empreses a limitar l'emissió d'alguns gasos o productes tòxics, lleis que obliguen els ajuntaments a reciclar part dels residus.
- **Lleis amb les quals es protegeixen espais naturals** limitant l'extracció de recursos i la realització d'activitats.
 - D'àmbit **mundial**, com les Reserves de la Biosfera,
 - D'àmbit **europèu** com els LIC; Llocs d'importància comunitària (com Tabarca o les salines de Santa Pola) i ZEPA; Zones d'especial protecció d'Ocells (riu Monnegre).
 - D'àmbit **nacional**, com els 15 parcs nacionals que gaudeixen d'una especial vigilància i control, d'àmbit autonòmic com els parcs naturals (Font Roja, l'Albufera de València) reserves naturals (falçs del riu Cabriol), paisatges protegits (Serra del Maigmo) o monument natural (com el naixement del riu Corb a Conca)
 - D'àmbit **local**, com els parcs naturals municipals, com el Clot de Galvany (Gran Alacant).

Pro.3. Quines mesures es prenen des del poder polític per a protegir els espais naturals?

FONTS D'ENERGIA

Les **fonts d'energia** són els recursos que ens proporciona la naturalesa i dels quals obtenim energia (força) per a les màquines de les indústries, els transports, o màquines d'ús domèstic (electrodomèstics). Poden ser **no renovables** (es va reduint la seua quantitat) o **renovables** que són inesgotables. Les fonts d'energia no renovables són el **petroli** i derivats, el **gas natural**, el **carbó** i la **nuclear**. Les fonts renovables són la **hidràulica**, que aprofita la caiguda de l'aigua amb molins i centrals hidroelèctriques en embassaments, la **solar** que aprofita els llamps del sol amb panells solars o panells fotovoltaics, l'**eòlica** que aprofita la força del vent amb molins, la **geotèrmica** que aprofita la calor de la terra, la **mareomotriu**, que aprofita el moviment de l'aigua de la mar i la **biomassa** que aprofita el gas dels residus orgànics per a generar energia tèrmica. Les energies renovables són més respectuoses amb el medi ambient i no emeten CO₂ (diòxid de carboni) a l'atmosfera, que és nociu per a la naturalesa i per a la salut. El problema és que són més cares que altres energies i que l'energia generada és difícil d'acumular, per la qual cosa hi ha problemes de sobrecàrrega o desproveïment. Per això, les energies renovables no es poden desenvolupar sense inversions públiques de l'Estat i amb lleis que les beneficien. Si volem mantindre l'actual grau de consum de productes, no podem mantindre el consum d'energies no renovables perquè s'acabaran esgotant. Cal usar energies no renovables perquè aquestes no s'esgoten. Tampoc podem tirar al fem sense reciclar, ja que també s'estan esgotant les matèries primeres amb les quals han sigut fabricades. Quan aconseguim creixement econòmic però fent servir només energies renovables i reciclant tot el que rebutgem, llavors haurem aconseguit el **creixement sostenible**, ja que aqueix creixement pot sostindre's indefinidament.

Pro.4. Què són les energies alternatives? Posa algun exemple

Pro.5. Per què encara no hem aconseguit el desenvolupament sostenible?